

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1346/2568

นาย อ. กัปพวก ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 73, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 4, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 31, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 33, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 34, พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 35

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13 บัญญัติให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิด มาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประกอบด้วย (1) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ (2) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ (3) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ (4) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือกตามมาตรา 31 (5) และ 32 (2) โดยให้สัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปประชุมกันคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามมาตรา 30 วรรคสอง คำว่า "สัปบุรุษประจำมัสยิด" ตามคำนิยามในมาตรา 4 หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีมติรับเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด แต่ผู้นั้นจะเป็นสัปบุรุษเกินกว่าหนึ่งมัสยิดในเวลาเดียวกันไม่ได้ และให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดตามมาตรา 35 (5) ดังนี้ อำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. จึงเป็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเท่านั้นตามมาตรา 35 (5) ประกอบมาตรา 4 คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายหาได้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ไม่ ส่วนระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. 2560 ข้อ 32 เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้มีอำนาจจัดทำทะเบียนสัปบุรุษในกรณีที่มัสยิดไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด หรือสูญหาย หรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารมัสยิดต่อไปเท่านั้น หาได้กำหนดให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามิตรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจำมัสยิด ก. วางลง และประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 33 และมาตรา 34 วรรคหนึ่ง เนื่องจากสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ทำไว้ครั้งแรก

เหลืออยู่น้อย ไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. โดยปัจจุบันมัสยิด ก. ยังเปิดให้ประชาชนเข้าไปปฏิบัติศาสนกิจ และมีชาวมุสลิมที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ซึ่งหากมีการจดทะเบียนเล็กมัสยิดย่อมมีผลทำให้บรรดาทรัพย์สินของมัสยิด ก. ต้องถูกโอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่ใกล้ที่สุดตาม พ.ร.บ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14 วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่ตำแหน่งผู้แทนของมัสยิด ก. ว่างลง และมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้น่าจะเกิดความเสียหายขึ้นได้แก่มัสยิด ก. ผู้ร้องทั้งแปดเป็นมุสลิมที่ปฏิบัติศาสนกิจอยู่ที่มัสยิด ก. จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะร้องขอต่อศาลแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 73

คำพิพากษา

ผู้ร้องทั้งแปดยื่นคำร้องขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทั้งแปดเป็นคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนมัสยิด ก. ชั่วคราว โดยให้มีอำนาจกระทำการแทนมัสยิด ก. ในการแต่งตั้งสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. และทำทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. เพื่อให้สามารถดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ และเพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องทั้งแปด ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องทั้งแปดอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องทั้งแปดฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังยุติได้ว่า มัสยิด ก. มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2545 มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ชุดแรก โดยมีผู้ดำรงตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และมีกรรมการ 10 คน มีสัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ในปี 2549 ตำแหน่งกรรมการประจำมัสยิดว่างลงเนื่องจากดำรงตำแหน่งครบวาระ ต่อมาตำแหน่งอิหม่ามและบิหลั่นว่างลงเนื่องจากลาออก ตำแหน่งคอเต็บว่างลงเนื่องจากเสียชีวิต ทำให้ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของมัสยิดในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตลอดจนการพิจารณารับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดเพิ่มได้ มัสยิด ก. ได้ยื่นหนังสือขอแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดไปยังคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงราย คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายได้ไปดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. หลายครั้ง แต่ไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ เนื่องจากสัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ทำไว้ในครั้งแรกนั้นเหลืออยู่น้อย เหตุเพราะบางรายเสียชีวิต บางรายย้ายถิ่นฐาน และมีสัปบุรุษมาแสดงตนเพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเพียง 2 คน คือ นายวสันต์ กับนายเกดิษฐ ทำให้มีจำนวนสัปบุรุษไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ซึ่งตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้องประกอบด้วยอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนด จำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจำมัสยิดได้จะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ก่อนวันคัดเลือก ซึ่งหมายความว่า การจะคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้จะต้องมีสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้น 9 คน เป็นอย่างน้อย ผู้ร้องที่ 1 ได้จัดทำบัญชีรายชื่อสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. ที่เข้ามาทำละหมาดเป็นประจำทุกวันศุกร์และร่วมกิจกรรมของมัสยิดตั้งแต่ปี 2549

จำนวน 45 รายชื่อ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเพื่อรับรองการเป็นสัปบุรุษ แต่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเห็นว่าไม่สามารถใช้บัญชีรายชื่อสัปบุรุษ จำนวน 45 รายชื่อ ที่ผู้ร้องที่ 1 จัดทำขึ้นเองดังกล่าวมาใช้ในการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ได้ ต้องใช้สัปบุรุษประจำมัสยิด จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ได้ทำไว้ในครั้งแรกเท่านั้น ผู้ร้องที่ 1 กับพวกได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเป็นจำเลยที่ 1 นายราชัน ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายเป็นจำเลยที่ 2 ต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 1402/2559 เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสองดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. คดีดังกล่าวศาลได้ทำการไกล่เกลี่ยต่อมาโจทก์ได้ถอนฟ้องไป ผู้ร้องที่ 1 ได้ร้องเรียนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไปยังคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือแนะนำในการแก้ไขปัญหามัสยิด ก. มายังประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงราย ผู้ร้องที่ 1 ได้มีหนังสือร้องเรียนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อมากรมการปกครองได้นำข้อร้องเรียนดังกล่าวเข้าหารือในคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกรมการปกครอง ที่ประชุมมีมติเห็นว่า หากผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับกิจการของมัสยิด ก. พิจารณาเห็นว่ากรณีที่ไม่สามารถจัดตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 และระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. 2559 ได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อมัสยิดและผู้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ผู้นั้นสามารถใช้สิทธิตามบทบัญญัติมาตรา 73 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันเป็นอำนาจของศาลในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าสามารถแต่งตั้งผู้แทนนิติบุคคลเป็นการชั่วคราวในกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ และผู้ร้องที่ 1 ได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับเสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา กรณีกล่าวหาว่าคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายไม่ดำเนินการคัดเลือกสัปบุรุษประจำมัสยิด ก. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติว่ากรณีตามคำร้องยังไม่พบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายก็ได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพานเพื่อขอให้ดำเนินการยื่นคำขอให้เลิกมัสยิด ก. ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายและยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกมัสยิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นายอำเภอพานได้มีหนังสือขอความเห็นในการเลิกมัสยิด ก. ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องทั้งแปดว่า ผู้ร้องทั้งแปดร้องขอให้แต่งตั้งผู้ร้องทั้งแปดเป็นผู้แทนมัสยิด ก. ชั่วคราวได้หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 13 บัญญัติให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิด มาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประกอบด้วย (1) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ (2) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ (3) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ (4) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และผู้ที่จะเป็นอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องมีคุณสมบัติเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือกตามมาตรา 31 (5) และ 32 (2) โดยให้สัปบุรุษประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปประชุมกันคัดเลือกคณะกรรมการอิสลาม

ประจําสมัยตามมาตรา 30 วรรคสอง คำว่า "สัปบุรุษประจําสมัย" ตามคํานิยามในมาตรา 4 หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยมีมติรับเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัย แต่ผู้นั้นจะเป็นสัปบุรุษเกินกว่าหนึ่งสมัย ในเวลาเดียวกันไม่ได้ และให้คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัยตามมาตรา 35 (5) ดังนี้ อำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ก. จึงเป็นของคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยเท่านั้นตามมาตรา 35 (5) ประกอบมาตรา 4 คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัด เชียงรายหาได้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ก. ไม่ ส่วนระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจําสมัย พ.ศ. 2560 ข้อ 32 ที่กำหนดว่า "ในกรณีที่สมัยไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัยหรือสูญหายหรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษ ให้คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจําจังหวัดจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารสมัยต่อไป" นั้น เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัด ให้มีอำนาจจัดทำทะเบียนสัปบุรุษในกรณีที่สมัยไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและไม่มีทะเบียนสัปบุรุษประจําสมัยหรือสูญหายหรือมีเหตุขัดข้องในการจัดทำทะเบียนสัปบุรุษเพื่อประโยชน์ในการบริหารสมัยต่อไปเท่านั้น หาได้กำหนดให้คณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณามีมติรับมุสลิมเข้าเป็นสัปบุรุษประจําสมัยแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับคํานําแนะนําของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในการแก้ไขปัญหของสมัย ก. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการประจําสมัย ก. ว่างลง และประธานกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงรายไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้ง กรรมการอิสลามประจําสมัย ก. ได้ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 30 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 33 และมาตรา 34 วรรคหนึ่ง เนื่องจากสัปบุรุษประจําสมัย ก. จำนวน 57 รายชื่อ ตามทะเบียนสัปบุรุษที่ทำไว้ในครั้งแรกเหลืออยู่น้อย ไม่เพียงพอต่อการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจําสมัย ก. นับถึงวันที่ผู้ร้องทั้งแปดยื่นคำร้องขอเป็นคดีนี้ เป็นเวลากว่า 15 ปี แล้ว และได้ความจากรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และคำเบิกความของนายบุญเกิด ปลัดอำเภอพาน ว่าในพื้นที่อำเภอพานมีสมัยเพียงแห่งเดียวคือสมัย ก. และปัจจุบันยังเปิดให้ประชาชนเข้าไปใช้ปฏิบัติศาสนกิจโดยมีการทำละหมาดทุกวันศุกร์ และทำกิจกรรมทางศาสนาอยู่เป็นประจำ และมีชาวมุสลิมที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นสัปบุรุษประจําสมัย ประกอบกับคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพานเพื่อขอให้ดำเนินการยื่นคำขอให้เลิกสมัย ก. ต่อคณะกรรมการอิสลามประจําจังหวัดเชียงราย และยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกสมัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากมีการจดทะเบียนเลิกสมัยย่อมมีผลทำให้บรรดาทรัพย์สินของสมัย ก. ต้องถูกโอนไปยังสมัยที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ใกล้ที่สุดตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 มาตรา 14 วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่ตำแหน่งผู้แทนของสมัย ก. ว่างลง และมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้น่าจะเกิดความเสียหายขึ้นได้แก่สมัย ก. ผู้ร้องทั้งแปดเป็นมุสลิมที่ปฏิบัติศาสนกิจโดยทำละหมาดเป็นประจำทุกวันศุกร์และทำกิจกรรมทางศาสนาอยู่ที่สมัย ก. จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะร้องขอต่อศาลให้แต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวของสมัย ก. ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 73 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืนให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้งแปดมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องทั้งแปดฟังขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้องเป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 31 (1) มาตรา 32 (1) ประกอบมาตรา 17 (1) และมาตรา 7 (1) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ได้ความตามทางใต้สวนว่า ผู้ร้องที่ 2 เป็นมุสลิมสัญชาติเมียนมา ผู้ร้องที่ 5 เป็นมุสลิมอาช่าโดยการเกิด ผู้ร้องที่ 6 เป็นมุสลิมสัญชาติปากีสถาน ส่วนผู้ร้องที่ 8 เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดอื่นและยังไม่ได้ลาออกจากการเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดดังกล่าว ดังนี้ จึงเห็นควรแต่งตั้งเฉพาะผู้ร้องที่ 1 ผู้ร้องที่ 3 ผู้ร้องที่ 4 และผู้ร้องที่ 7 เป็นผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. เพื่อดำเนินการพิจารณารับสมัครเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและจัดทำสมุดทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิดเพื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ต่อไป พิพากษากลับ ให้แต่งตั้งผู้ร้องที่ 1 ผู้ร้องที่ 3 ผู้ร้องที่ 4 และผู้ร้องที่ 7 เป็นผู้แทนชั่วคราวของมัสยิด ก. ให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณารับสมัครเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดและจัดทำสมุดทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด เพื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงรายดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ก. ต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

วาสนา อัจฉรานุวัฒน์ · ดุสิต ฉิมพลี · อาทิตย์ ออกเวหา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1346/2568>